

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

FAQ projectoproepen S.D 2.1 Energierenovatie

Actie 2 Collectieve voorzieningen van andere overheden

Actie 3 Sociale woningen

Infosessie van 27/01/2023 (en vragen per mail)

Vragen

1) Wie kan ik contacteren als ik het antwoord op mijn vraag hier niet vind?

Vragen over de projectoproepen mogen aan de EFRO-directie gericht worden, via het mailadres efro@gob.brussels. De EFRO-directie kan enkel op vragen antwoorden die ingediend zijn binnen een redelijke termijn vóór de deadline voor het indienen van de kandidaturen.

Praktische regeling voor de projectoproepen, de kandidatuur en de selectie

2) Wat is het tijdschema voor de projectoproep? Wat is de sluitingsdatum van de oproepen?

De projectoproep is geopend van **12/01/2023** tot **31/05/2023**.

3) Wat is de planning voor de projectselectie?

De uiterste datum voor het indienen van kandidaturen is **31/05/2023**.

Het dossier wordt vervolgens geanalyseerd door de EFRO-directie en door aangewezen experts, waarna de projecten worden geselecteerd door de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het duurt 6 tot 8 maanden voordat de regering de projecten selecteert. Een terugkoppeling naar de geselecteerde en niet-geselecteerde kandidaten zal dus - in het beste geval - niet plaatsvinden vóór het einde van het eerste kwartaal van 2024.

4) In welke taal moet de kandidatuur ingediend worden?

De kandidatuur moet in het Frans of Nederlands opgesteld zijn.

5) Wie dient de financieringsaanvraag in wanneer een project door meerdere operators wordt uitgevoerd?

Indien een project door verschillende operators wordt uitgevoerd, moet een coördinerende operator worden aangewezen, die als contactpersoon met de EFRO-directie fungeert en verantwoordelijk is voor het aanvragen van financiering voor het project en het indienen van de kandidatuur. Elke in aanmerking komende operator kan een subsidie ontvangen, maar de aanvragen moeten door de coördinerende operator in één enkele kandidatuur worden gecentraliseerd.

De projectoproep en de kandidatuur

6) Op welke overheidsinstanties is actie 2 gericht?

De begunstigden zijn eigenaren en beheerders van openbare voorzieningen, overheidsinstanties - met uitzondering van gemeentelijke en gewestelijke overheden - en andere actoren die dergelijke diensten verlenen (universiteiten, verenigingen zonder winstoogmerk die taken uitvoeren namens overheidsdiensten en diensten verlenen aan burgers of bedrijven).

Bijvoorbeeld:

- Fédération Wallonie Bruxelles, COCOF, VGC, scholen van de WBE (indien eigendom van de FWE), ...
- Een ziekenhuis en publiekrechtelijke vereniging
- Openbare voorzieningen kunnen niet aan een gemeente "toehoren", maar de gemeente kan nog steeds projecteigenaar zijn.

OCMW's komen niet in aanmerking voor de oproep van SD 2.1 – actie 2, aangezien een OCMW een gemeentelijke overheidsinstantie is.

7) Op welke projecten is actie 3 gericht?

- **Valt studentenhuysvesting onder de definitie van bescheiden huysvesting?**

cf. definities in de Huysvestingscode: bescheiden huurwoningen, namelijk:

- de door het Woningfonds te huur gestelde woningen, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 111 en volgende van deze Code;
- de door een sociaal verhuurkantoor te huur gestelde woningen, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 120 en volgende van deze Code;
- de door een openbare vastgoedmaatschappij te huur gestelde woningen, overeenkomstig artikel 67, 9° van deze Code;
- de door een gemeente of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn te huur gestelde woningen, overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op de vernieuwing of de sloop gevolgd door de heropbouw van gebouwen van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- de door een gemeente te huur gestelde woning, overeenkomstig de op de aankoop door de gemeenten van verlaten gebouwen van toepassing zijnde bepalingen;
- de door kopers-investeerders te huur gestelde woningen, overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op de toekenning van subsidies voor de stadsvernieuwingsopdracht van Citydev.brussels ;
- de met de sociale woningen gelijkgestelde woningen, overeenkomstig de bepalingen waartoe werd besloten ter uitvoering van de ordonnantie van 6 oktober 2016 houdende organisatie van de stedelijke herwaardering

- **Kunnen noodwoningen in het kader van dit project opgenomen worden?**

Dat hangt ervan af of zij vallen onder de definitie van sociale of bescheiden huysvesting volgens de Huysvestingscode.

8) Komt een stadsverwarmingsnet in aanmerking?

Er komt een specifieke oproep voor projecten betreffende warmtenetten die (geheel of gedeeltelijk) in de prioritaire ontwikkelingspolen van het GPDO liggen. De overige projecten kunnen worden opgenomen in de projectoproep voor openbare nutsbedrijven indien zij worden beheerd door andere dan lokale of gewestelijke overheden.

9) Komt een renovatieproject van een leegstaand gebouw in aanmerking?

Afhankelijk van het gebruik kan leegstand een belemmering vormen als het gebouw nog geen EPB-certificaat heeft. Dit is geen probleem voor woningen of kantoren. Voor een leegstaand openbaar gebouw zal het niet mogelijk zijn een EPB-certificaat te verkrijgen, maar wij accepteren wel een ouder EPB-certificaat.

10) Komt een sloop-reconstructieproject in aanmerking?

Wij subsidiëren werkzaamheden die leiden tot een verbetering van ten minste één energieklaas op het EPB-certificaat. Dit betekent dat het EPB-certificaat vóór de werkzaamheden betrekking heeft op hetzelfde gebouw als het certificaat na de werkzaamheden. Een sloop - reconstructie komt niet in aanmerking.

Een gedeeltelijke ontmanteling (bv. het verwijderen van een oud ongeïsoleerd dak en het vervangen door een nieuw geïsoleerd dak) kan echter in aanmerking komen enkel indien de ontmanteling essentieel is voor de uitvoering van de verbetering van de energie-efficiëntie.

11) Komen asbestverwijderingswerken in aanmerking?

Als de verwijdering van het asbest leidt tot een verbetering van de EPB-waarde (bijvoorbeeld door vervanging door betere isolatie) of als de asbestverwijdering noodzakelijk is om de werkzaamheden ter verbetering van de energieprestaties uit te voeren, komen deze werkzaamheden in aanmerking.

12) Is het mogelijk een project in te dienen voor werken op verschillende adressen om de drempel van 250.000 euro te bereiken?

Ja, maar er moet voor worden gezorgd dat de afzonderlijke locaties aan alle criteria voldoen (zie punt hieronder over EPB-certificaten). Alle informatie over de locatie moet in de aanvraag worden opgenomen. De drempel van 250.000 euro zal worden berekend op basis van alle gebouwen.

13) Is het mogelijk een project voor te leggen in samenwerking met VZW's die de te renoveren gebouwen huisvesten?

Een aanvraag kan worden ingediend door een overheidsinstantie die eigenaar is van de gebouwen, ook als deze door een vereniging zonder winstoogmerk worden gebruikt. Het zijn echter de bewoners die een EPB-certificaat moeten aanvragen. Ter herinnering: "openbare gebouwen" worden in actie 2 gedefinieerd als "gebouwen die eigendom zijn van en gebruikt worden door overheidsinstanties of verenigingen zonder winstoogmerk". Een vereniging zonder winstoogmerk is een rechtspersoon die georganiseerd en beheerd wordt voor collectief, openbaar of sociaal nut, in tegenstelling tot een entiteit die werkt als een bedrijf om winst te genereren voor haar eigenaars. Voorbeelden zijn overheidsgebouwen, scholen, ziekenhuizen, enz.

Evaluatie van de technische criteria
---

14) Houdt het technische criterium "Verhouding tussen het aantal verbeterde vierkante meters in openbare gebouwen en de ingediende EFRO+BHG-subsidieaanvraag" in dat een hoog medefinancieringspercentage (zelffinanciering) wordt beoordeeld

Dat klopt.

15) Wordt bij de analyse van het project met betrekking tot de gunningscriteria rekening gehouden met de beperking van de indeling van een gebouw?

Non.

16) Hoe wordt de subsidiabiliteit van incidentele uitgaven in verband met milieuduurzaamheid beoordeeld?

Aanvragers worden aangemoedigd om gebruik te maken van beschikbare instrumenten zoals de "Groene Bouwgids", CBS+, ... Aanvragers die deze instrumenten hebben gebruikt hebben een grotere kans op een gunstigere beoordeling.

17) Zijn er voorbeelden van hoe men kan rechtvaardigen dat het project geen negatieve gevolgen heeft voor het klimaat etc.?

De kandidaat kan zijn bereidheid vermelden om DNSH-clausules op te nemen in zijn toekomstige overheidsopdrachten. Hij kan ook aangeven welke maatregelen hij neemt om te voldoen aan de geldende milieuvoorschriften en de eisen van de Groene Bouwgids.

Er kan bv. van worden uitgegaan dat "het duurzame gebruik en de bescherming van aquatische en mariene hulpbronnen" niet in het geding is wanneer de bouwplaats waterverliezen tot een minimum beperkt, zorgvuldig omgaat met lozingen, ...

EPB-certificaten
----

18) Voor appartementsgebouwen: moeten we de EPB-certificaten hebben voor alle wooneenheden? Als we een paar EPB-certificaten hebben, kunnen we er dan van uitgaan dat de andere woningen een "vergelijkbaar" certificaat hebben (omdat ze allemaal op hetzelfde moment zijn gebouwd en gerenoveerd)?

Voor elke eenheid moet een certificaat worden afgegeven. De EFRO-directie zal de Europese Commissie vragen of het mogelijk is de EPB van een woning te extrapoleren naar andere woningen in hetzelfde gebouw. Tenzij de Europese Commissie instemt met het principe en de modaliteiten van een mogelijke extrapolatie, zijn de projectontwikkelaars verplicht een certificaat per wooneenheid te verstrekken.

19) Hoe kan ik profiteren van de voorrang voor energievretende gebouwen als mijn project meerdere gebouwen omvat?

Voor de oproep voor sociale huisvestingsprojecten moet ten minste 75% van de sociale woningen een EPB-certificaat met klasse E, F of G hebben. Deze certificaten moeten bij de aanvraag worden gevoegd.

Voor de oproep voor projecten voor collectieve voorzieningen moet elk gebouw dat als collectieve voorziening wordt gebruikt een E, F of G-klasse hebben. Deze certificaten moeten bij de kandidatuur worden gevoegd.

Het project en de uitvoering

20) Mogen de werkzaamheden al aan de gang zijn?

Ja, de begindatum voor de subsidiabiliteit van de uitgaven is 1 januari 2021.

Het project kan echter niet worden geselecteerd als het fysiek voltooid of volledig uitgevoerd is voordat de operator de financiering aanvraagt.

21) Wanneer moeten de projecten aflopen? Moet het project op 31/12/2029 operationeel zijn?

De datum van 31/12/2029 is de uiterste datum voor de subsidiabiliteit van uitgaven en het bereiken van de indicatoren.

Uitgaven (betaalde facturen) die na 31/12/2029 worden gedaan, komen **niet** in aanmerking. Projectoutputs en -resultaten na deze datum zullen niet kunnen bijdragen aan de programma-indicatoren. In de subsidieovereenkomst tussen het Gewest en de actoren wordt op basis van de kandidaturen bepaald welke doelstellingen de projecten vóór 31/12/2029 moeten bereiken. De projecten moeten vóór 15 februari 2031 voltooid zijn (fysiek voltooid of volledig uitgevoerd).

Het is verplicht om tegen 31/12/2029 over een EPB van na de werken te beschikken.

Projectontwikkelaars worden verzocht contact op te nemen met Brussel Leefmilieu voor informatie over de stappen die nodig zijn om een EPB te verkrijgen en hiermee rekening te houden in hun algemene projectplanning.

22) Hoe kunnen de indicatoren worden gerechtvaardigd?

De motivering is specifiek voor elke indicator. Voor meer informatie wordt verwezen naar de indicatorfiches.

23) Indicator RCO19: Hoe wordt het aantal vierkante meters berekend dat in aanmerking wordt genomen voor deze indicator? Als het dak van een gebouw wordt gerenoveerd, wordt dan alleen deze oppervlakte in aanmerking genomen als verbeterde oppervlakte, of wordt de gehele oppervlakte van het gebouw onder dit dak in aanmerking genomen?

Het betreft de netto vloeroppervlakte van openbare gebouwen waarvan de energieprestatie dankzij de ontvangen steun is verbeterd. Deze netto oppervlakte wordt bepaald door het EPB-certificaat.

Financiële aspecten
----

24) Welke uitgaven zijn subsidiabel?

- **Zijn de gesubsidieerde studies alleen studies die rechtstreeks verband houden met de werken of ook studies die iets verder af liggen: bijvoorbeeld haalbaarheid, prioritering en zelfs communicatie, burgerparticipatie etc.?**

Alleen studies die rechtstreeks verband houden met de energieverbeteringswerkzaamheden komen in aanmerking (andere studies maken deel uit van de 7% indirecte kosten). In het geval van een algemeen architectonisch contract (algemene renovatie van een gebouw) zal een pro rata moeten worden vastgesteld op basis van de "posten ter verbetering van de energie-efficiëntie" tegenover alle posten van het algemene contract.

De kosten voor het verkrijgen van EPB-certificaten zijn subsidiabel.

De kosten van de begeleiding voor / tijdens / na het werk worden gedekt door het forfaitaire bedrag van 7%.

25) Wat verstaat men onder inbreng in natura? De waarde van het gerenoveerde gebouw?

In de projectoproep 2.1 "Energierenovatie" is geen bijdrage in natura mogelijk. Het doel van de oproep is immers alleen de renovatie van gebouwen in zijn component "verbetering van de energie-efficiëntie", en niet de bouw van nieuwe infrastructuur om activiteiten te organiseren.

26) Wat is het minimale subsidiebedrag?

De minimumfinanciering (exclusief andere medefinancieringsbijdragen) voor een project is vastgesteld op 250.000 euro aan EFRO+BHG-financiering (inclusief het forfaitaire percentage van 7%).

Ter herinnering, de volgende percentages van uitgaven kunnen gefinancierd worden door EFRO+BHG:

- **75%** voor de werken voor de collectieve voorzieningen / **80%** voor de sociale woningen ;
- 100% voor studies (die niet meer dan 15% van de totale kosten van de werken mogen bedragen);
- 7% van het bedrag van bovengenoemde werken en studies ter dekking van indirecte kosten.

27) Hoe zit het met de minimale medefinanciering?

Er is geen minimale medefinanciering per project vereist. Het in de fiche vermelde bedrag moet over alle projecten heen worden bereikt.

Bij de rangschikking impliceert het technische criterium "streefhoeveelheid" in verhouding tot de subsidieaanvraag dat een hoog medefinancieringspercentage (zelffinanciering) wordt bevoorreed.